

[Hauch.]

Kendskab, jeg har haft Lejlighed til at faa til dette Forslag, er det netop det, der er rigtigt.

Man har i Forbindelse med Spørgsmaalet om Anvendelsen af det foreslaaede Forsvarsberedskab erklæret, at det ikke skulde tjene til at værne Landet, dersom dette blev angrebet af en Stormagt, imod hvilken de Stridskræfter, vi overhovedet kunde sætte ind, kunde siges at være alt for smaa, altsaa naar et Forsvar maatte siges at være Udtryk for et Forsøg, som vi aldeles ikke kunde gennemføre. Jeg er ikke uenig i den Grundbetragtning, der har fundet Udtryk i saadanne Udtalelser, men jeg er uenig i den Betragtning, at det, der her stilles op fra Regeringspartiernes Side, skulde være tilstrækkeligt, naar Talen var om at værne Landet mod det, Landet kunde blive udsat for i Retning af irregulære Tropper i Tilfælde af Uroligheder hos vore Naboer.

Jeg skal ikke trætte det høje Ting med en detailleret Gennemgang af Lovforslaget. Vort Partis Ordfører i det andet høje Ting har udførligt og efter min Opfattelse paa en fortrinlig Maade gennemgaaet og kritiseret dette Forslag. Det er gennem den Forhandling, der her er ført, paavist, hvor ufuldkomment, hvor utilstrækkeligt Forslaget er til Løsning af de Opgaver, Værnet kan komme til at staa over for, baade naar man ser hen til vore internationale Forpligtelser som selvstændig Stat og som Medlem af Folkenes Forbund. Uden i øvrigt at komme ind paa en nærmere Omtale af dette Forhold og uden at belægge mine Ord med de Bjerger af Citater, der i denne Forbindelse har været anvendt i de senere Aar, skal jeg sige, at der ikke kan være nogen som helst Tvivl om, at vi har en Forpligtelse her. Vi maa tage i Betragtning ikke alene den Forpligtelse, vi her maatte have, men ogsaa, hvad vi skylder os selv for at sikre Bevarelsen af vor Selvstændighed og Frihed under og efter krigeriske Forviklinger ved vore Grænser og i vore Farvande.

Med Hensyn til selve Lovforslaget skal jeg nøjes med at udtale, at dette Forslag er baade med Hensyn til Landeværnets Mandskabsstyrke, Uddannelsesstiden, Forplejningen — det gælder ogsaa Lægeforplejningen, som man dog skulde mene, alle kunde interessere sig for — ufuldstændigt og ufuldkomment. Beviset herfor er med al ønskelig Kraft blevet ført i det høje Folketing. Jeg kan udtale, at med mit Partis Medvirken, med Venstres Medvirken, bliver Lovforslaget, som det foreligger her, ikke

til Lov. Jeg ønsker at sige dette kort og klart, saa at det ikke kan misforstaas. Men vi er villige til i et Udvalg at samarbejde med den højtærede Forsvarsminister og det høje Landstings øvrige Partier om at finde en Ordning af denne for vort Lands Fremtid saa betydningsfulde Sag.

Naar det i Lovforslagets § 47 bestemmes, at en Folkeafstemning skal afgøre, om Lovforslagets Bestemmelser skal kunne sættes i Kraft, skal man heller ikke paaregne vor Medvirken hertil. Rent personligt — jeg fremsætter det paa egne Vegne — er jeg Modstander af Folkeafstemningsprincippet, fordi jeg mener, det er Gift for det parlamentariske System. Det betegner en skadelig Fortynding af Ansvar, som jeg for mit Vedkommende er afgjort imod. I det foreliggende Tilfælde er det efter vor Opfattelse ganske uforsvarligt et indføre Folkeafstemningsprincippet. Man kan til Nød spørge Vælgerne, om de vil have et Forsvar eller de ikke vil have et Forsvar, men man kan og bør ikke forlange, at Vælgerne skal tage Stilling til Formen for og Omfanget af dette Forsvar. Forudsætningerne herfor kan Vælgerne ikke have, og man maa ikke stille Krav til dem, som de er ude af Stand til at opfylde med de Oplysninger, de kan komme i Besiddelse af.

De sidste Dages Forhandlinger i det høje Folketing har i øvrigt tilstrækkelig tydeligt vist dette. Jeg skal ikke kritisere den højtærede Udenrigsministers Stilling til Udenrigsministeriets fortrolige Indberetninger. Det forekommer mig, at den højtærede Minister har Ret, naar han ikke vil udlevere disse fortrolige Indberetninger. Man kunde maaske sige, at det ikke just staar i den bedste Harmoni med de Synspunkter, den højtærede Udenrigsminister og hans Partis betydningsfulde Repræsentanter ved tidligere Lejligheder har gjort gældende, men derfor kan det godt være, han har Ret, og jeg ønsker i alt Fald at sige, at jeg synes, den højtærede Minister har Ret, naar han ikke vil udlevere dem. Men Eksemplet viser med tilstrækkelig Klarhed, at det maa være de ansvarlige, de, der har Forudsætningerne for at vide Besked, der maa afgøre Formen for og Omfanget af vort Lands Forsvarsberedskab. Naar det oven i Købet ligger saadan, at man ikke er i Stand til overfor Rigsdagen at fremføre alle de Oplysninger, som maa tages i Betragtning ved Afgørelsen af disse Sager, turde det være klart for enhver, ogsaa for den danske Vælgerbefolkning, at det vilde være endnu mere urimeligt at